

 ARBETSMILJÖ VERKET		Handledning för ackrediterade kontroll- och certifieringsorgan		Ackr. Omr.	Nr.
				9 5	
Handläggare	Verkets ärende	Hänvisning		Datum	
Göran Lundmark	CTM 2003/6184	AFS 2001:6, AFS 1998:4		2003-02-10	

Bedömning av behov av nödstopp på äldre lastbryggor

I och med att kravet på besiktning av ”maskindrivna anordningar vid lastkaj för att utjämna nivåskillnader mellan lastfordon och lastkaj” införts har ett antal objekt vilka tidigare inte varit föremål för första besiktning eller typgranskning blivit besiktningspliktiga. Dessa anordningar har en stor variation i det tekniska utförandet.

Även om återkommande besiktning inte i första hand avser konstruktionsgranskning har ändå ett antal frågor om bedömning av det tekniska utförandet i samband med besiktning kommit upp.

För lastbryggor som omfattas av AFS 1993:10, Maskiner och vissa andra tekniska anordningar, finns en harmoniserad standard SS-EN 1398, Lastbryggor. Om standarden följs förutsätts föreskrifternas krav vara uppfyllda.

För lastbryggor som inte omfattades av AFS 1993:10, Maskiner och vissa andra tekniska anordningar när de släpptes ut på marknaden eller togs i drift gäller de tekniska kraven i bilaga 1 i AFS 1998:4, Användning av arbetsutrustning.

Nödstopp

Av standarden SS-EN 1398, som alltså gäller för ”CE-märkta” lastbryggor, framgår att maskindrivna lastbryggor skall vara utrustade med ett tydligt markerat och lätt tillgängligt nödstoppdon med vilket samtliga rörelser hos lastbryggan omedelbart kan stoppas i händelse av fara.

Av AFS 1998:4, som alltså gäller för ”icke CE-märkta” lastbryggor, framgår av de inledande anmärkningarna till bilaga 1 att det nödvändigtvis inte krävs samma åtgärder för att uppfylla kraven i bilagan som det krävs för att uppfylla de grundläggande krav som ställs på nya ”CE-märkta” lastbryggor.

Av AFS 1998:4, bilaga 1, punkt 2.4 framgår bl. a. att ”om det är befogat, med hänsyn till riskerna vid användning av en arbetsutrustning och dess normala stopptid, skall den ha en nödstoppsanordning.”

Arbetsmiljöverket bedömer det befogat att äldre lastbryggor, för att uppfylla ovanstående krav, är försedda med nödstoppsanordning med undantag av

- lastbryggor som enbart styrs genom direkt påverkan av hålldon,
- lastbryggor som inte har några rörelser som styrs automatiskt och vars höjningsrörelse styrs med ett hålldon och som har en sänkingsrörelse med kontrollerad hastighet, på grund av egenvikt, till flytläge eller parkeringsläge när påverkan av hålldonet upphör.